

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

si nec impatiētia nec fraude aliqua ad illud
 qđ desideras velis inuicium animū prelati
 cui inclinare Sed cumulus est etiā fugere
 ea z oblata respicere in quibz voluntatē tu-
 am senseris oblectare. **T**ertio exal-
 tamur p passionē. cū nos qđusdā exercitijs
 passiōi equivalētibz strenue exercemur. Nam
 cū p priorū meritorū exercitiā scđi homines
 ad premeditationis gratiā admittunt. tūc ab
 omni specie terrene solatiōis se elongāt. vt
 bonis celestibz habundāti pfruant. Qui-
 bus vrcunqz gustatis. cur more suo se sub-
 traxerint fit amaritudo amarissima impa-
 tientē desideres z languere incipiunt rebe-
 mēter. Cū em̄ ad carnales delectatiōes re-
 dire libeat nec liceat. ambobz carētes z tan-
 q̄ inter celū z terrā suspēsi amarissime cru-
 ciant. Et tales cruciat equivalēt passiōi
De hac passione dicit Job. vii. Suspēdi-
 um elegit anīa mea. z mores ossa mea. Qđ
 exponēs Grego. di. Quid p animā nisi mē-
 tis intentio. quid per ossa nisi carnis forti-
 tudo designat. Dñe autē qđ suspendit. pro
 culdubio ab imis eleuat. Anīa vero suspē-
 dium elegit vt ossa moriant. Quia dñi men-
 tis intentio ad alta se subleuat omnē i se car-
 nis fortitudinē necat. Sancti em̄ viri cer-
 tissime sciunt qz h̄re requiē in hac vita ne-
 quaqz possunt. Et idcirco desideria deserētes ad al-
 ta animū tollūt. Suspēsi autē ossibz suis
 mores inferūt. q̄ amore supne patrie virtu-
 tū su dñs accincti q̄ prius fortes in mūdo
 fuerāt suspēsi occidunt. De hoc martyrio
 etiā dicit Grego. Cū grā premeditātibz celcri-
 nō subuenit fit obferatū celū eneus z terra
 ferrea. Et cū relicta sibi hūani cordis du-
 ricia ad vocū exaudiri nō meret. anxietas
 desiderātia negari sibi existimat qđqd̄ dif-
 fertur. Nescio an ipaz iebennā experiri ad
 temp⁹ horribilē penalius ve dicatur. q̄ p
 spūalis studiū gustatā suauitatez exire de-
 nuo ad illecebras z molestias carnis. Ta-
 les q̄ crucifixi z si nō ferro sanguinem fun-
 dāt. petri tñ corpali martyrio adequant.

Sermo XVIII

His cecidit su-
 per Bathiā. Actū. i. Salo-
 mon ex psona dei dicit. Beatus
 homo q̄ audit me z q̄ vigilat ad fores me-

as quotidie. z obfuar ad postes ostij mei.
In quibz v̄bis subtilissime describit di cō-
 monitio q̄ forte sue cōmonitionis sup nos
 proicit vt quisqz audiat vigilet et obfuer.
Qui em̄ has tres custodes ad ostiū cordis
 sui posuerit. scz audientia. vigilātia z obser-
 uantia. q̄ntūcunqz furtive venerit nō pote-
 rit ignorare. De hac diligētī custodia dicit
Bern. Veniēs ad nos nō facile obfuarur
 vnde veniat aut q̄ vadat. ac istud forte sine
 dāno salutis. licet qñ veniat aut qñ vadat.
 illud plane piculossissime qñqz ignoretur.
Qū autē hec tria vt sup. nō obfuarur sic vt
 nec absentiē desideres nec p̄ntēz glorifices.
 ideo recedit vt audiat. q̄ non adesse
 rescitur. z dignāter ad h̄ redit vt solet rē.
Hinc est q̄ qui forte dei vocatūz p̄p̄terit.
 iō dānādus est. qz nec p̄ntia eius nec absen-
 tia ei⁹ curauerit. p̄pter qđ tales cenā dñi nō
 gustabunt. auerret se ab illis tāqz reproba-
 tis. z p̄uertens se ad electos. forte sue voca-
 tionis sup eos proicit. q̄ pulsantes audiūt.
 z intromittūt. Sicqz p̄ringit vt vno eodē
 qz modo dulcissimo monēte. aliq̄ indurent
 vt pereāt. aliq̄ emendent vt saluent. sicut de
 sole vno z eodē alie res mollescunt vt cera.
 alie indurescunt vt lutū. Si grā pulsans a
 reprobis nō audit. dicit eis. Amē dico vo-
 bis. nescio vos. Intromissus at ab electis
 statim in medio ē terre salutē z incipit opa-
 ri salutē hoīs. i. dat grām suā ei quē inhabi-
 tat. Et grā em̄ adiunāte z p̄sensu se inclinā-
 te p̄ficiat salus. Intra illud Apoca. iij. Ego
 sto ad ostiū z pulso. Si q̄s mibi aperuerit
 intrabo ad eū. z cenabo cum eo. Ubi duo
 rāgunē. scz grā pulsans z p̄sensus aperiēs.
Intrat qz intromissus. scz eq̄lic nō inhabi-
 tat. Legit em̄ in euāgelio q̄ aliqñ occulte.
 aliqñ manifeste erat in tēplo. Sic occulte
 inhabitat nos p̄ fidē. Cū autē hō bonis opibz
 z v̄tutibz fuerit exercitatus in corde suo p̄ ve-
 hementē ignē caritatis. Tunc iā nō solum
 sicut puer p̄nis inuolut⁹ p̄ fidem iacet in
 p̄sepio cordis nostri. Sed q̄ denudat⁹ ha-
 betur manifeste in cruce p̄ caritatez affect⁹
 incensi. Intromissus q̄ p̄sensus inclinari-
 onē animā nostrā p̄ficiēdo in nob̄ q̄ncqz pas-
 sibus tāqz q̄ncqz p̄fectibz nos. p̄mouet v̄sqz
 ad p̄fectū p̄ficiens vitā nostrā. Primo p̄sci-
 entia purificat. penitentiā infundēdo. Se-
 cūdo mentē fortificat resistentiā p̄ferendo.
Tertio bona opera multiplicat. nobiscuz

De sancto Bathia

efficaciter opando. Quarto virtutes edifi-
cat. aiam coronado. Quinto nos sanctificat
sive pfectificat deuotione nostraz diuinit?
aspirado. Et his pfectibz pfiat vita beata.
Primo dico qd pscientiaz purificat
a fedis peccatis pntiam infundendo. eo qd
nulla puenientia siue comasio pot esse lucis
ad tenebras. diuine maiestatis z nfe iniq/
tatis. Statim g vt ingressus fuerit p radi
os sue diuinitatis impingit in tenebras. et
dissoluit z dissipat in mometo z in ictu oca-
li quicqd inuenerit fedicitatis. Qd sic cotin-
gat. Na ad lumen sue pntie no pot ania ma-
la q comisit ignorare. sed statim vt cognita
fuerint displicet vehemeter. q aut displicet
penitet comisisse. Sic ex dei pntia surgit
anie cognitio. z ex cognitioe pcedit displi-
centia. z ex illa pntia. Quia vt ait **Tris.** seq-
tur pctoz remissio. No em se poterit pntie
re illa benigna dulcedo z dulcis benigni-
tas q est in visceribz misericordie dei nri cum ex
corde nos penitere et dolere cognoscit qd
ad gemitu nrm. offensam i se commissam mi-
sericordit indulgebit. Sed qd pdest peni-
tere de culpa si non dat anie gra ptinendi.
Tanti pedes meos ait sponsa in Lanticis.
quo itez inq nabo illos. **B**idcirco se-
cudo dei pntia mentē fortificat. resistētiāz
pferendo. Hodie em pdest pma gra. scz
remissio pctoz. si no subrogat virtus z gra
ptinēdi. fieret em sine dubio error nouissi-
mus peior poti. z recidivati fm aliqd pe-
fieret qz iacenti. Sed quia hec gra ex pte a
nobis est. vt videlicet occasione recidivadi
nobis subtraham. **I**ō sultit nob ecēs. r.
Si spūs pntē hntis ascēderit sup te. locū
tū ne dimiseris. ac si di. **S**i valida tēpta-
tio inuaserit te. tiore ne pntēser. eligēs ma-
gis vti q mori. Efficacior aut z cautior re-
sistentia est. vt cuilibet impugnatōi in p-
cipio resistam. vt vicia impugnatia dicere
possint illud. **J. Re. xix.** Quō meli poterit
placare dnm suū qz in capibz nris. Quia
vicia in modū serpentū se habent. q vbi cū-
qz caput inferunt facillime sequit totū cor-
pus. Ergo pncipiū obsta. Quia valde fe-
dum z indecēs est corā deo si quis p grām
emūdatū a peccatū ad lutū redeat iterum
spurciū pccā se deformat. Tales em imū-
dissimis feris cōparant. scz canī q redit ad
vomitū. z sui lotē in volutabro lutū. vt pa-
ret. **Prover. xvi. z ij. Petri. ij. cap. Ideo**

Bernard. Si dixerit mihi iesus. Dimite/
tunc tibi peccata tua. z ego peccare nō desi-
no. Quid pderit exui tunica si reinduo. qd
diceret. nō pdest sed plus nocet. Deniqz q
me saluūz fecit ipm mihi dixisse recordor.
Ecce sanus factus es. iam noli peccare ne
deteri tibi cōtingat. **T**ertio inhabitās
in corde nostro bona nra multiplicat nobis
cooperado. Na si soli ipa faceremus nihil
nobis pderunt ad salutē. sed valor z acce-
prabilitas eozū ex operante spū estimatur.
Spiritū em sanctū grata facit ea deo patri
z format ipa ad exemplar operū dñi nostri
Iesu christi. Opera autē xpi quinqz signis
pfectissime cōprobant. In quibz qntū ipm
imitabimur. tanto deo magis erunt acce-
pra. Habebāt autē opa christi difficultatē.
promptā voluntatē. feruentē caritatē. pfe-
uerantem longanimitatē. Et faciens om-
nia nō ad suā sed ad nostrā vtilitatē. **P**e-
mo q opa christi habebāt difficultatē dici-
tur **Marci. xiiij.** Cepit iesus pauere z tede-
re. z meli esse. Et dixit. Tristis ē aia mea
vsqz ad mortē. Et **Luce. xxiij.** dixit. Factus
in agonia plūtius orabat. et factū est sudor
eius tanqz gutte sanguinis decurrentis in
terrā. Qd reuera ex difficultate pconcepte
mortis fuit. z ex imaginatioe crudelissime
passionis. Secūdo cū promptissima volū-
tate fecit opa sua **Luce. xxij.** Desiderio de-
sideraui hoc pascha māducare vobiscum.
Ad Hebrēos. xij. Per patientiā curram?
ad ppositum nobis certantē aspicientes in
auctorem fidei z psummatore Iesum q p-
posito sibi gaudio sustinuit crucē pfusionē
p rempra. Tertio ex feruētī caritate fecit o-
pera sua **Jobis. xv.** Datorē caritatez ne-
mo habet vt animā suā ponat quis p ami-
cis suis. qd di. quā z ego etiā p inimicis po-
no zc. Quarto ex pferuētī longanimita-
te christū fecit opera sua. Quia viu? de cru-
ce non descendit. sed constans pmanit vs-
qz emitteret spirituz. Quinto in omibz his
nō quesitit quod sibi vtile esset. sed qd no-
bis omnibz cederet ad salutē. **V**is quinqz
modis christū iesus existens in hoc mūdo
opera sua pfectit nobis in exemplū. Si er-
go volumus facere opera deo accepta de-
bemus facere opa difficultia. volūtariāz fer-
uida. et cum constanti pferuētīa. et in his
omnibz non nostrā vtilitatē sed dei gloriā
querere debem. z sic efficaciter opremur.

Quarto deus inhabitat in nobis
 ulterius progreditur plantans et edificans in
 nobis virtutes. Nihil enim omnia predicta pla-
 cerent deo si non essent virtutibus adornata.
 Sicut dicit Bernardus. Deo qui virtutum dominus
 est. nequaquam cordis nisi thalamum ingreditur.
 si non fuerit lectulus cordis virtutibus adorna-
 tus. Et subdit. Quantumcumque te affligas.
 quantumcumque te crucies. non sui copiam tibi tri-
 buit nisi fueris virtutibus adornatus. Debe-
 mus esse ornati. precipue tribus virtutibus the-
 ologicis. scilicet fide. spe et caritate. tandem etiam
 iudicio. misericordia et iusticia. de quo Michae-
 ys. Indicabo tibi o homo quod sit bonum. et
 quid dominus requirat a te. Utique facere iudi-
 cium et diligere misericordiam. et sollicitum ambula-
 re cum deo tuo. Primum exhibendum est nobis.
 Secundum primo. Tertium deo. Primum ergo
 instauramus iudicium contra nosmetipsos de om-
 nibus cogitationibus. affectionibus. locutionibus.
 et operationibus malis nos subtilissime diui-
 dicantes. nec aliquis istorum nos transeat quod
 non discutiatur et diiudicetur. Et si quod inuentum
 fuerit quod non liceat decessat vel expeditur pu-
 niatur. et in reliquum corrigatur. Tale iudicium
 supra modum placet deo et parat locum deo.
 Secundum. Iusticia et iudicium paratio sedis eius
 Illud autem iudicium non nisi propter nos a nobis
 erigit. Quia si nosmetipsos diiudicaremus.
 non vix iudicaremur dicit Apostolus. Secun-
 do habeamus misericordiam ad primos. bona
 eorum opera magnificantes et mala fideliter ex-
 cusantes. Hinc Bernardus. Laus fuit dei alie-
 ne peruersationis esse aut curiosus explorator
 aut temerarius iudex. et si propter rem con-
 prehendis commisisse. nec sic proximum iudi-
 ces. magis autem excusa intentionem. si opus ex-
 cusare non potes. puta ignorantiam. puta oc-
 casionem. puta subreptionem. Quasi omnino
 dissimulationem rei certitudo recusat. dicitur
 nihilominus apud te. nimis rehemens fuit
 ista temptatio. quod de me illa fecisset si acce-
 pisset in me potestatem. Tertio ambulandum
 est sollicitum cum deo quod tanta sollicitudine nos
 et omnia opera nostra intuetur ut etiam dinume-
 ret gressus nostros Job. xiiij. Tu quod deus gres-
 sus meos dinumerasti. sed parce peccatis me-
 is. Domini ergo cautela et omni diligentia eius
 debemus cauere displicentiam etc. **¶**
 Quinto deus habitans in nobis omnem vitam
 nostram sanctificat. interiora nostra diuinitus
 inspirando. Quod contingit cum per priora exerci-

cia bene humiliati dispositi et parati senti-
 mus in nobis flagrantem ignem caritatis. quod vi-
 delicet ignis ex habundanti copia omnium gra-
 tiarum copiosas benedictiones secum affert. ita
 quod implet in nobis illud ex persona dei. Bene-
 dixit tibi dominus. Hodie habuisti ante te ventrem ad te
 nunc autem benedixit tibi deus ad introitum meum.
 Et licet deus aduentu suo variis benedictio-
 nibus nos replet. maxime tamen benedictione tri-
 plici. scilicet mutationis. augmentationis et benedi-
 ctionis. Primo affert secum benedictionem
 mutationis. mutat maledictionem veteris bo-
 minis in benedictionem. Nam ante te venit do-
 minus ad nos illi subiactum maledictionis.
 de quo dicitur in Psalmo. Maledicti qui declinant a
 mandatis tuis. Et iterum Ecce. Maledictus qui
 seruit indignis se. Et quod seruimus
 mancipio corporis nostri. quod reuera indignum et
 ignobilis est quod nos. et persequens seruimus
 diabolo et peccato. de quo dicitur Iobis. xviij. Qui
 facit peccatum seruus est peccati. Et sic ex his om-
 nibus fuimus maledicti. et hec maledictio mu-
 tata est in benedictionem. ex cuius virtute omnia
 in nobis cooperantur in bonum. Secundo portat
 secum benedictionem augmentatorem cumulatam
 super nos meritum implet in nobis illud Be-
 neficium. Benedixit illis deus. et ait. Crescite et mul-
 tiplicamini. Et si benedictionem dicat. Crescite.
 scilicet in meritis. et replere terram. corporis vestri
 virtutibus merita cumulatam. Tertio benedi-
 cit nos benedictione sanctitatis vel sanctifica-
 tionis. quod ex eius benedictione intus et extra per
 omnia sanctificamur. Unde in Psalmo. Sic accipiet
 benedictionem a domino. et misericordiam a deo salu-
 tari suo. Et hanc nobis prester etc.

De sancto Gregorio.
 Sermo XIX.

Negociamini domini

Nuenio. Scribitur Luce. xij. et legi-
 tur ad honorem beati Gregorii in
 festo bodierno. Ipse enim est inter supremos
 negotiatores fidelis et prudens negotiator.
 Qui non solum in tempore suo. sed et in vita
 sua. verbo et exemplo negotia domini fideliter
 pegit. sed usque ad finem seculi vel ad dies no-
 uissimum scriptis suis dulcissimis auribus et la-
 pidibus preciosos ad edificationem ecclesie non ces-
 sat copiorare. ita quod de eo verificari poterit
 illud Zachariae. Non erit ultra mercator in
 domo domini. scilicet filius illi. Et ecce. Non est
 inuentus similis illi. scilicet in doctrina veritatis.